

Kryzys na Ukrainie

Partnerstwa organizacji
pozarządowych
odpowiedzią na kryzys

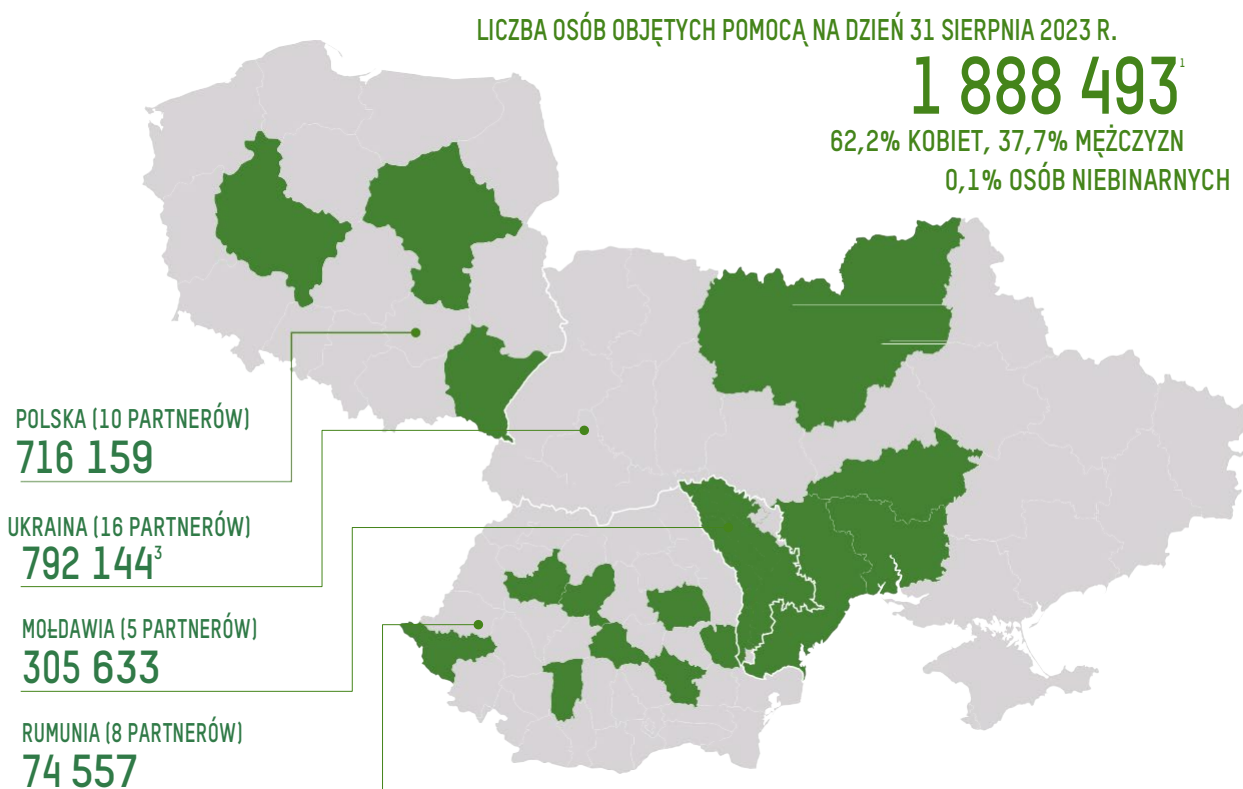

OXFAM

POMOC HUMANITARNA ŚWIADCZONA PRZEZ LOKALNE ORGANIZACJE

„Oxfam pojmuje partnerstwo jako wzajemnie umacniające się relacje, które uwzględniają nierównowagę sił i koncentrują się na wzajemnym wzroście, rozwoju organizacyjnym, wzmocnieniu instytucjonalnym, a przede wszystkim na osiągnięciu wpływu. Wierzymy, że programy realizowane w ramach partnerstwa poszerzają zbiorową wiedzę, umiejętności, zasięg i doświadczenie w zakresie danego problemu lub wyzwania”.

Zasady partnerstwa Oxfam

Wprowadzenie

Wojna na Ukrainie trwa, a społeczności dotknięte kryzysem muszą stale dostosowywać się do nowych realiów. W związku z tym działania humanitarne wymagają elastyczności, zwinności i reagowania na potrzeby ludzi.

Od lutego 2022 r. Oxfam współpracuje z lokalnymi ukraińskimi organizacjami pozarządowymi, wspierając społeczności, które zostały szczególnie dotknięte konfliktem. Społeczności i rodzaj wsparcia, którego potrzebują, zmieniają się z czasem.

Obszary położone blisko strefy konfliktu na wschodzie wykazują szczególnie wysokie potrzeby humanitarne. Latem nasilone walki na tych obszarach zmusiły tysiące osób do opuszczenia swoich domów. Na obszarach w pobliżu linii frontu działa mniej niż połowa placówek służby zdrowia, a zniszczenia szkół poważnie wpłynęły na dostęp dzieci do edukacji.

Ukraińscy uchodźcy w Europie również dostosowują się do zmieniającej się rzeczywistości. Ponieważ nie widać rychłego zakończenia konfliktu, rodziny podejmują decyzje o tym, gdzie będą mieszkać w perspektywie średnioterminowej – czy to z powrotem na Ukrainie, czy w innym miejscu w Europie, gdzie nadal przebywa 5,9 miliona osób, które uciekły przed konfliktem.

W odpowiedzi na kryzys humanitarny organizacja Oxfam nawiązała współpracę z lokalnymi organizacjami działającymi wśród społeczności dotkniętych konfliktem, które są w stanie dostosować się do zmieniających się warunków i zapewnić wsparcie osobom najbardziej go potrzebującym. Jesteśmy zobowiązani do

przestrzegania wartości Oxfam, takich jak wspieranie lokalnego przywództwa humanitarne, stosowanie zasad feministycznych i zapewnienie, że nasza pomoc humanitarna dociera do najbardziej zmarginalizowanych społeczności.

W następnej fazie pomoc humanitarna w związku z kryzysem na Ukrainie musi zapewnić dotarcie do najbardziej zmarginalizowanych i tych, którzy mają najbardziej krytyczne potrzeby. Aby osiągnąć ten cel, międzynarodowa społeczność humanitarna powinna wspierać wzmocnienie lokalnego przywództwa humanitarne, promując i wspierając organizacje społeczne, w szczególności organizacje zajmujące się prawami kobiet, w celu zapewnienia elastycznego i lokalnego wsparcia dla społeczności.

Jesteśmy niezmiernie wdzięczni hojności naszych sympatyków, którzy umożliwili nam dotarcie do ponad 1,88 miliona osób na Ukrainie, w Polsce, Rumunii i Mołdawii oraz zapewnienie im krytycznej pomocy humanitarnej od czasu eskalacji wojny w lutym 2022 roku.

Punkty poboru wody Oxfam w Mikołajowie na Ukrainie. Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

Nasze podejście w zakresie działań humanitarnych

Wciąż budujemy mechanizm udzielania pomocy humanitarnej w związku z wojną, którą kierują lokalne organizacje na Ukrainie i w Polsce. Nasze podejście jest spójne z głównymi założeniami ogólnosektorowej reformy mającej na celu „zmianę” sposobu pracy międzynarodowych agencji pomocowych – przesunięcie równowagi w taki sposób, aby wiodącą rolę odgrywały organizacje lokalne i krajowe.

Lokalne przywództwo filarem nowego podejścia humanitarnego Oxfam

Ta strategiczna zmiana podejścia nie jest nowa, ale dojrzała.

Organizacja Oxfam podpisała wcześniej Kartę na rzecz Zmian, Wielki Pakt i Zobowiązanie do Zmian. Jest to nasze publiczne zobowiązanie do stworzenia bardziej sprawiedliwego, skutecznego i zrównoważonego systemu udzielania pomocy humanitarnej poprzez przesunięcie władzy, zasobów i umiejętności w kierunku lokalnych i krajowych podmiotów humanitarnych.

W 2018 r. przyjęliśmy zrewidowane podejście humanitarne, które koncentruje się na sprawiedliwym partnerstwie i lokalnym przywództwie humanitarnym, wraz z zasadami dotyczącymi płci i feminizmu, a także priorytetowo traktuje bezpieczne planowanie, silniejsze praktyki w zakresie ochrony i zaangażowania społeczności.

Podjęte zobowiązania wytyczają sposób działania Oxfam. Stanowią one odzwierciedlenie naszej świadomości, że brak równowagi sił między międzynarodowymi a lokalnymi i krajowymi podmiotami humanitarnymi oznacza, że podmioty te są często niedofinansowane i niedoceniane przez system humanitarny. Pomimo posiadanej wiedzy, doświadczenia i umiejętności, są one często traktowane jak podwykonawcy, a nie jak realni partnerzy, których sposób myślenia i przywództwo są kluczowe od pierwszego dnia i przez cały czas trwania akcji pomocowej.

Oxfam działa we współpracy z innymi w wielu innych częściach świata. Jako organizacja uczymy się, w jaki sposób my i nasi partnerzy możemy najlepiej wspierać się nawzajem w skuteczny i uczciwy sposób. Te doświadczenia zostały dostosowane do kontekstu ukraińskiego, ponieważ w każdym kraju, w którym pracujemy, kontekst – a co za tym idzie, nasze relacje z partnerami i wspólny program – ulega zmianie. Oznacza to, że dokonuje się różnorodnych wyborów; od bezpośrednich jednorazowych szkoleń w zakresie konkretnych umiejętności i obszarów wiedzy po długoterminowe wsparcie i wymianę informacji na temat kontekstu.

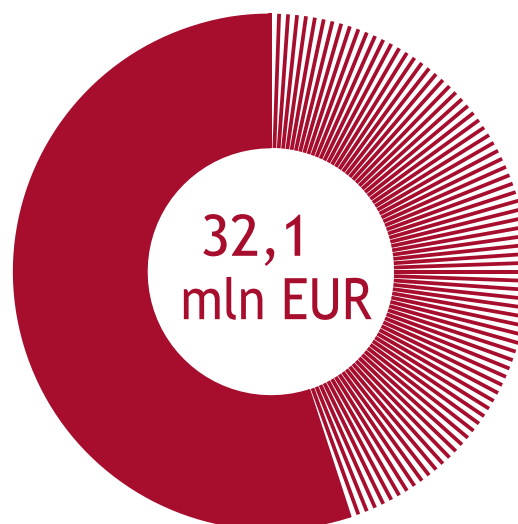
Powszechnie wiadomo, że od samego początku ukraińskie organizacje były pierwszymi, które zareagowały na zaistniałe potrzeby humanitarne. Na wczesnych etapach komentatorzy spekulowali, czy ukraińskie działania pomocowe mogą być przełomem w realizacji globalnych zobowiązań na rzecz wzmocnienia lokalnego przywództwa humanitarnego. Chociaż z pewnością można wskazać przykłady dobrych praktyk i pozytywnych inicjatyw, istnieje ryzyko, że nie ziszczą się ambicje związane z lokalnym kierowaniem pomocą, a punkt zwrotny w zakresie jej „ulokowania” nie zaistnieje. Oficjalne wyniki monitorowania finansowania pomocy humanitarnej przez Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej wykazały, że mniej niż 1% z 4,4 mld środków na pomoc humanitarną w 2022 r. trafiło bezpośrednio do podmiotów lokalnych. Ukraińskie organizacje społeczne same publicznie wezwały do podjęcia działań w celu przekazania władzy organizacjom lokalnym.

Spółeczność międzynarodowa powinna uczynić więcej, aby zamienić słowa w czyny w ramach pomocy humanitarnej na Ukrainie, aby zapewnić, że prawa i potrzeby poszkodowanych społeczności zostaną zaspokojone tak skutecznie, jak to tylko możliwe.

JEDNYM Z ZOBOWIĄZAŃ PODJĘTYCH W RAMACH WIELKIEGO PAKTU JEST ZWIĘKSZENIE KWOTY FINANSOWANIA PRZEKAZYWANEGO ORGANIZACJOM KRAJOWYM I LOKALNYM DO 25%.

Od lutego 2022 r. do sierpnia 2023 r. wydaliśmy 32,1 mln euro na pomoc humanitarną w związku z kryzysem na Ukrainie.

45% tej kwoty przeznaczyliśmy na wsparcie partnerów krajowych na Ukrainie, w Polsce, Rumunii i Mołdawii.

45% wydano na wsparcie partnerów krajowych

Kluczowe zasady działań kierowanych przez partnerów

Oxfam wierzy, że dzięki współpracy z lokalnymi i krajowymi organizacjami nasze działania humanitarne i wczesne wysiłki na rzecz odbudowy będą bardziej wydajne i skuteczne. Nasz model partnerstwa opiera się na następujących zasadach:

→ Wspólna odpowiedzialność

Partnerzy i Oxfam podejmują wspólną odpowiedzialność za ustalenie priorytetów interwencji w oparciu o potrzeby humanitarne i ponoszą wzajemną rozliczalność. Ryzyko dzielone jest proporcjonalnie, a nie tylko przenoszone.

→ Współtworzenie

Partnerzy odchodzą od roli wdrażania planu Oxfam i stają się liderami w projektowaniu i ustalaniu priorytetów interwencji w oparciu o zmieniające się potrzeby poszkodowanych społeczności.

→ Elastyczność i zdolność adaptacji

Ponieważ partnerzy kierują wdrażaniem programów, mają swobodę korygowania celów, budżetów i harmonogramów w zależności od zmieniających się potrzeb - pod warunkiem, że jesteśmy zgodni co do warunków operacyjnych i standardów jakości.

→ Komplementarność

Oxfam dostrzega, że organizacje lokalne i krajowe posiadają duży potencjał. Tam, gdzie partnerzy są gorzej zaznajomieni z pracą humanitarną, w razie potrzeby zapewniamy wsparcie finansowe i techniczne, aby zapewnić jakość i rozliczalność pomocy.

→ Równość

Zachowania i praktyki Oxfam w ramach tej misji odchodzą od partnerstwa umownego na rzecz współpracy opartej na zaufaniu. Nacisk kładzie się zarówno na relacje, jak i na zobowiązania umowne.

Dostawa latryny Oxfam dla społeczności zniszczonej przez ostrzał i bombardowania. Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

Nasze partnerskie podejście: elastyczność działań w obliczu postępującego kryzysu

Przyszłość osób dotkniętych wojną na Ukrainie pozostaje niepewna. W miarę jak zmieniają się potrzeby ludzi, musimy uważniej niż kiedykolwiek wstuchiwać się w głos społeczności, którym służymy, aby reagować sprawnie i mieć pewność, że nikt nie zostanie pominięty.

W tym celu współpracujemy z lokalnymi podmiotami, które najlepiej rozumieją potrzeby swoich społeczności i szybko dostosowują się do zmieniających się potrzeb. Wielu z naszych partnerów już wykazało się niesamowitą sprawnością w przedstawianiu się na działanie humanitarne, gdy wybuchła wojna.

Będziemy nadal naciskać na decydentów, aby zapewnić, że pomoc humanitarna na Ukrainie będzie realizowana przez organizacje, które są mocno zakorzenione w swoich społecznościach. Oxfam pracuje również nad poprawą funkcjonowania systemu pomocy humanitarnej we współpracy z lokalnymi organizacjami, w tym poprzez wspieranie sieci i forów, na których organizacje te mogą wyrażać swoje opinie, a także lobbowanie wśród decydentów politycznych w celu zapewnienia większego finansowania bezpośrednio lokalnym organizacjom.

Nieustannie stawiamy na jakość relacji z naszymi partnerami i zapewniamy im wsparcie dostosowane do ich potrzeb – ale wiemy, że zawsze można poprawić coś jeszcze. Dlatego nieustannie analizujemy nasze podejście do partnerstw.

W nadchodzących miesiącach przeprowadzimy weryfikację wiedzy, pytając naszych partnerów i pracowników o osiągnięcia i wyzwania związane z naszym podejściem do partnerstw w ramach działań pomocowych na Ukrainie. Wyniki tego przeglądu wykorzystamy zarówno do informowania, w jaki sposób budujemy prawdziwie uczciwe partnerstwa, jak i szerszą społeczność humanitarną.

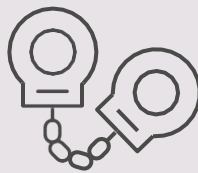
Od **marca 2022 r. do sierpnia 2023 r.** nasi partnerzy zapewniali żywność, produkty higieniczne, pomoc prawną i psychospołeczną oraz pieniężną, organizowali bezpieczny transport i schronienie, naprawiali zniszczone domy i przywracali źródła utrzymania.

Razem wsparliśmy ponad **1,88 miliona** osób niezbędną pomocą humanitarną na Ukrainie, w Polsce, Rumunii i Mołdawii.

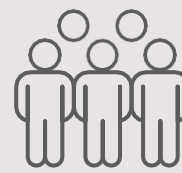
Od sierpnia 2023 r. Oxfam współpracował z 39 organizacjami na Ukrainie, w Polsce, Rumunii i Mołdawii, których podstawową misją jest zapewnienie wsparcia najbardziej narażonym grupom ludności, takiego jak pomoc prawna, pomoc społeczna i działania integracyjne. Do organizacji tych należą:

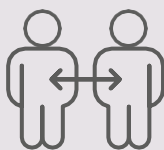
4 organizacje prowadzone przez kobiety i organizacje działające na rzecz praw kobiet

3 organizacje przeciwdziałające handlowi ludźmi

4 organizacje społeczne

2 organizacje LGBTQIA+

2 organizacje romskie

1 organizacje młodzieżowe

FINANSOWANIE I WYDATKI

Całkowite finansowanie na 3 lata (2022–2025) Stan na sierpień 2023 r.: **57 959 914 EUR**

Całkowite wydatki na dzień 31 sierpnia 2023 r.: **32 132 857 EUR**

Oxfam: 16 505 475,58 (51%); Partnerzy: 15 627 381,42 (49%)

Wydatki według tematyki

(1) Wkład Oxfam Great Britain obejmuje środki uzyskane za pośrednictwem Komitetu Kryzysowego ds. Klęsk Żywiolowych (DEC) (37 mln euro) i Funduszy Zbiórki na rzecz Pomocy Ukrainie (2,6 mln EUR).

(2) 100% wkładu Oxfam Novib pochodzi ze środków otrzymanych za pośrednictwem funduszu zbiórki konsorcjum Giro 555. Całkowity wkład Oxfam z Giro 555 wynosi 12 000 000 EUR. Wpłaty na rzecz następujących organizacji zostały dokonane za ich pracę na Ukrainie na początku konfliktu: Action Contre la Faim, HEKS/EPER, Norwegian Refugee Council, People in Need. 7 560 000 EUR przeznaczono na działania Oxfam Ukraine na Ukrainie, w Polsce, Mołdawii i Rumunii.

(3) Wkład Oxfam Germany obejmuje środki otrzymane za pośrednictwem funduszu zbiórki konsorcjum BEH (Bündnis Entwicklung Hilft).

(4) 100% wkładu Oxfam Belgium pochodzi ze środków otrzymanych za pośrednictwem funduszu 12-12.

(5) Pozostałe wpłaty pochodziły od Oxfam Australia, Oxfam Quebec, Oxfam Canada, Oxfam Intermon, Oxfam Denmark, Oxfam France, Oxfam New Zealand i Oxfam America.

18 miesiące później na Ukrainie

NASZA PRACA NA UKRAINIE

Wojna na Ukrainie nadal przynosi dotkliwe straty niewinnej ludności cywilnej uwiękanej w konflikt. Uszkodzenia infrastruktury w okresie zimowym spowodowały, że wiele osób miało trudności z dostępem do podstawowych artykułów pierwszej potrzeby, w tym ogrzewania i wody. Wraz z upływem roku potrzeby humanitarne uległy zmianom i skupiły się w regionach silnie dotkniętych konfliktem.

W miesiącach letnich nasilone działania wojenne miały niszczycielski wpływ na pobliskie społeczności, powodując dalsze przemieszczenia, co zwiększyło liczbę 5 milionów osób przesiedlonych na terenie kraju. Wzmoczone ataki doprowadziły do zniszczenia domów, szkół, szpitali i innej niezbędnej infrastruktury cywilnej. Pomoc humanitarna stała się niezbędnym kołem ratunkowym dla milionów ludzi na Ukrainie.

Wraz ze zmieniającą się dynamiką konfliktu, Oxfam współpracuje z partnerami, aby określić, w jaki sposób dostosować naszą pomoc do zmieniających się potrzeb. Współpracując z organizacjami, które są zakorzenione w swoich społecznościach, udało nam się wspólnie określić, jakie zmiany są potrzebne i odpowiednio zareagować.

Jednym z przykładów jest rosnące zapotrzebowanie na pomoc gotówkową. Podczas gdy wiele odległych społeczności nie ma dostępu do lokalnych rynków i nadal potrzebuje zestawów higienicznych i żywności, osoby mieszkające w miastach cieszą się lepszym dostępem do towarów i usług, lecz nie mają środków, by z nich korzystać. Nasze organizacje partnerskie zaczęły rozumieć od samych społeczności, że wsparcie o charakterze finansowym pozwoliłoby lepiej zaspokoić ich potrzeby.

Vladislav Kubrak sprawdza artykuły higieniczne, aby wesprzeć schronisko dla przesiedleńców w Nowoseliwce. Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

10 000 osób otrzymało pomoc gotówkową w północno-wschodniej i południowej części kraju.

3,67 miliona osób wewnątrz przesiedlonych na Ukrainie

„Wraz z wybuchem działań wojennych wszystkie potrzeby ludności stały się zmieniały i zależały od odległości od miast. Na początku duża liczba ludności potrzebowała zestawów żywnościowych, zestawów higienicznych, ponieważ nie było odpowiedniego dostępu do tych towarów na rynkach, a mieszkańcy terytoriów, które wróciły pod kontrolę rządu, potrzebowali gotowej żywności i wody pitnej, ponieważ nie mieli dostępu do gazu i elektryczności. Z biegiem czasu sytuacja zaczęła się poprawiać i pojawiła się potrzeba odbudowy mieszkań w gminach, w których sytuacja nieco się uspokoiła, natomiast w gminach, w których nadal dochodzi do codziennych zniszczeń, nadal potrzebne są zestawy higieniczne, zestawy do częściowej odbudowy dachów i gorące obiady”.

Peaceful Heaven of Kharkiv

W ramach naszej współpracy z partnerami opracowaliśmy wielofunkcyjne programy pomocy gotówkowej w 15 regionach, tak aby poszczególne osoby mogły same decydować o tym, czego najbardziej potrzebują one i ich rodziny. Niektórzy z naszych partnerów po raz pierwszy byli w stanie zaoferować tego rodzaju wsparcie. Dzięki pomocy gotówkowej wspólnie dotarliśmy do prawie 10 000 osób w północno-wschodniej i południowej części kraju. Tendencje w wydatkach pokazują, że prawie 49% rozdanej gotówki wydano na żywność, a większość pozostałej części na czynsz, media, drewno opałowe i wydatki związane z lekami.

„Dziękuję. Mam zamiar wykorzystać otrzymane środki na zakup generatora, ponieważ mówią, że zimą nie będzie prądu. Mój ojciec ma 90 lat i będzie mu bardzo ciężko bez prądu i ogrzewania. Zamierzam więc kupić generator. Jeszcze raz dziękuję”.

„Dziękuję za pomoc. 18 sierpnia 2023 roku w nasz dom uderzył pocisk. Osoba, która później złożyła wniosek o pomoc została ranna. Pocisk rozbił wszystkie okna, drzwi, uszkodził lodówkę i inne sprzęty. Środki przeznaczymy na leczenie i naprawę domu po wybuchu”.

Informacje zwrotne od odbiorców wielofunkcyjnej gotówki od partnera Oxfam ELEOS Community

Reakcja na wysadzenie tamy w Kachowce

Eksplozja na zaporze w Kachowce w obwodzie chersońskim, która miała miejsce 6 czerwca 2023 r., doprowadziła do rozległej powodzi, która wywołała poważny kryzys humanitarny i środowiskowy. Bezpośrednio ucierpiało około 100 000 mieszkańców w 80 osadach w czterech obwodach (obszarach), nawet milion osób straciło dostęp do wody pitnej, a szacuje się, że 140 000 straciło dostęp do energii elektrycznej.

W następstwie katastrofy organizacja Oxfam współpracowała z wieloma partnerami, aby szybko zmobilizować i zapewnić pilną pomoc ludziom dotkniętym powodzią.

Zespół Peaceful Heaven wyruszył z Charkowa następnego dnia z mobilną kuchnią i rozdawał gotowane posiłki, wodę pitną i zapasy żywności osobom przesiedlonym w wyniku kryzysu. Ich

mobilne ekipy docierały z pomocą do trudno dostępnych obszarów. Do sierpnia tego roku ponad 35 000 osób dotkniętych kryzysem otrzymało gorące posiłki dzięki tym działaniom.

W dniach od 8 do 20 czerwca organizacja Tenth of April przeprowadziła rejestrację w celu uzyskania doraźnej pomocy pieniężnej dla 278 poszkodowanych gospodarstw domowych (w tym 533 osób). Współpracując z organizacją Oxfam, zapewniono również bardzo potrzebny dostęp do wody pitnej, dostarczając ponad 160 000 litrów butelkowanej wody pitnej w obwodach chersońskim i mikołajowskim.

We współpracy z Oxfam i inną lokalną organizacją działającą na rzecz praw kobiet, Women's Consortium of Ukraine rozprowadziło koce, latarki i apteczki zawierające leki i środki medyczne do natychmiastowej pomocy w nagłych wypadkach oraz jednorazową pomoc pieniężną.

Rodzina odbiera artykuły rolnicze z magazynu RWBN. Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

Ponadto organizacja Oxfam dostarczyła 44 zbiorniki na wodę, każdy o pojemności do 95 000 litrów, wraz ze stojakami na krany i pompami. Dostarczyliśmy również mobilne stacje oczyszczania wody, aby wesprzeć społeczność borykającą się z brakiem wody z powodu krytycznego spadku poziomu wody w zbiorniku Kachowka i studniach.

„W wyniku katastrofy wszystko bardzo się skomplikowało. Wiele domów zostało zniszczonych lub nie nadaje się do zamieszkania. Jeszcze w maju, w pierwszych dniach po eksplozji, WCU przy wsparciu Oxfam, wraz z organizacją partnerską w sieci – organizacją pozarządową „Kherson Regional Center Successful Woman” – rozdało poszkodowanym ponad 100 koców, 100 latarek i 40 zestawów pierwszej pomocy zawierających środki medyczne. 161 ofiar katastrofy otrzymało również jednorazową pomoc gotówkową. Osoby dotknięte powodzią nadal żyją w lęku. Obawiają się, że nie przetrwają zimy: bez domu, pracy, dostępu do opieki medycznej lub wystarczającej ilości żywności dla swoich rodzin. W najbliższej przyszłości planujemy wydać 400 zestawów spożywczych”.

Women’s Consortium Ukraine (WCU)

Dobre relacje między Oxfam a partnerami były istotnym czynnikiem umożliwiającym szybką i skuteczną reakcję na nagły kryzys humanitarny wywołany wybuchem tamy. Dzięki wspólnej pracy byliśmy w stanie szybko dostosować i przekierować wsparcie do tysięcy osób bezpośrednio dotkniętych kryzysem.

„Ludziom bardzo trudno jest uporać się z konsekwencjami zalania ich domów, wiele nieruchomości zostało zniszczonych, wszystkie rzeczy zostały uszkodzone, więc pomogliśmy rozebrać gruz i oczyścić domy, a także wypompować wodę z piwnic przy pomocy naszych załóg w mieście Cherson”.

„Ludzie obawiają się, że nastąpi duże zanieczyszczenie wody z powodu wielu ludzi i zwierząt, które utonęły w powodziach i że to zanieczyszczenie wpłynie na glebę, czyniąc ją niezdatną do uprawy i uniemożliwiając uprawę warzyw do jedzenia. Obawiają się również wybuchu epidemii cholery”.

Peaceful Heaven of Kharkiv

35 000 osób otrzymało tanks provided gorące posiłki.

Dostarczono 160 000 litrów butelkowanej wody pitnej.

Dostarczono 44 zbiorniki na wodę, każdy o pojemności do 95 000 litrów.

Nawiązywanie kontaktów ze społecznością

Jednym ze sposobów zapewnienia, że reakcja humanitarna Oxfam jest adaptacyjna i reaguje na zmieniające się potrzeby społeczności, jest posiadanie bezpośredniego punktu kontaktowego w danej społeczności. Od maja tego roku Oxfam realizuje pilotażową inicjatywę wraz z jedną z naszych organizacji partnerskich, The Tenth of April, mającą na celu ustanowienie „Punktów kontaktowych ds. bezpieczeństwa” (Protection Focal Points – PFP) w trzech dotkniętych gminach (obszarach) w regionie mikołajowskim.

Chodzi o członków społeczności, które aktywnie angażują się i promują dialog z mieszkającymi tam ludźmi, aby zrozumieć, jakie są potrzeby, w jaki sposób pomoc humanitarna może być najlepiej dostosowana do tych potrzeb, a także dzielić się informacjami o tym, jak uzyskać dostęp do pomocy.

„Organizacja Tenth of April (TTA) dostarczyła nam zestawy naprawcze. Kiedy ludzie zaczęli wracać, wielu z nich nie wiedziało, gdzie uzyskać zestaw naprawczy. Ludzie w wieku emerytalnym, którzy nie mają telefonów, którzy nie są członkami sieci społecznościowych, nie mogli znaleźć informacji na ten temat. Moją rolą było udanie się do gospodarstw domowych, aby sporządzić listy zestawów naprawczych, dzięki którym wszyscy ludzie mogliby otrzymać tę pomoc”.

Natalia, członek społeczności i wolontariusz

Wolontariusze pracujący z naszą organizacją partnerską, The Tenth of April, działając jako Punkty kontaktowe ds. bezpieczeństwa. Od lewej do prawej: Natalia, Olga i Ksenia.

Zdjęcie: Tetiana Kutas

„Punkty kontaktowe ds.
bezpieczeństwa” w 3 gminach

Usługa taksówki społecznej
wdrożona w reakcji na prośby.

Dzięki informacjom od PFP, The Tenth of April i Oxfam były w stanie uruchomić inicjatywę, które bezpośrednio odpowiadają na potrzeby społeczności, takie jak utworzenie usługi taksówki społecznej dla osób w odległych obszarach, które nie mają dostępu do podstawowych artykułów i usług lub identyfikacja osób w społeczności, które potrzebują pilnej pomocy pieniężnej. Wolontariusze udają się do swoich społeczności cztery dni w tygodniu i otrzymują stypendium na wsparcie swojej pracy. Stali się oni nieocenionym źródłem aktualnych informacji na temat zmieniających się potrzeb osób mieszkających w ich gminie, ponieważ konflikt ewoluuje, zmienia się i wpływa na nich na różne sposoby. Na przykład wolontariusze prowadzą zajęcia, które zapewniają ludziom informacje i wsparcie, a w razie potrzeby przekierowują ludzi do specjalistów, takich jak prawnicy i psychologowie. Odwiedzają również gospodarstwa domowe i sporządzają listy zestawów naprawczych, aby mieszkańcy mogli uzyskać niezbędne rzeczy z zestawów dostarczonych przez The Tenth of April.

.....
Czym jest ochrona?

Ochrona ludzi jest jednym z podstawowych celów działań humanitarnych, ponieważ w obliczu przemocy lub kryzysu ludzie zazwyczaj nie mogą korzystać ze swoich zwyczajowych form bezpieczeństwa i wsparcia. Obejmuje ona wszelkie działania mające na celu zapewnienie przestrzegania praw osób dotkniętych wojną, zgodnie z przepisami gwarantującymi te prawa. Wiąże się to z poprawą bezpieczeństwa ludzi w sytuacjach konfliktu i kryzysu oraz ochroną przed przemocą, na przykład poprzez zapewnienie wsparcia psychologicznego, pomoc w bezpiecznej ewakuacji lub udzielanie informacji na temat usług i dokumentacji cywilnej.

.....

„Wierzę, że z pomocą kogoś takiego jak ja, osoby wspomagającej, ludzie będą mieli możliwość uzyskania dokładniejszych informacji. Dzięki mnie ludzie uzyskują dokładniejsze informacje. Jeśli nie mogę udzielić pewnych informacji, przekierowuję ich również do naszych prawników, psychologów, dlatego ci ludzie nadal mogą korzystać z platformy, która pozwala im zacząć załatwiać swoje sprawy”
- Natalia, członek społeczności i wolontariusz.

Prezentujemy nasze wolontariuszki

Tetiana jest kierownikiem projektu z ramienia TTA, która poznała 3 z tych wspianiałych wolontariuszek: Natalię, Olgę i Ksenię*. Tetiana rozmawiała z nimi o ich doświadczeniach i o ich motywacji do współpracy z organizacjami „The Tenth of April” i Oxfam.

Tetiana: Skąd pochodzisz i jak długo mieszkasz w swojej gminie (społeczności)?

Ksenia, obwód mikołajowski, gmina Snihuriwka. Mieszkam we wsi Snihuriwka od 49 lat

Natalia, obwód mikołajowski, wieś Polygon. Mieszkam we wsi Polygon od 17 lat.

Olha, obwód mikołajowski, wieś Kwitnewe. Mieszkam we wsi Kwitnewe od 45 lat

Tetiana: Powiedz nam, dlaczego zgodziłaś się pracować z TTA jako osoba wspomagająca?

Natalia: Jeśli chodzi o mnie, na początku wojny znalazłam się w sytuacji podobnej do sytuacji uchodźców wewnętrznych. Ludzie, z którymi pracujemy, to głównie uchodźcy wewnętrzni i poczułam się zobowiązana do pomocy tym, którzy znaleźli się w takich samych okolicznościach, w jakich znalazła się moja rodzina.

„Poczułam się w obowiązku pomóc tym, którzy znaleźli się w takich samych okolicznościach, w jakich znalazła się moja rodzina”. Natalia

Olha: Przede wszystkim chcę przyczynić się do rozwoju mojej gminy. Chcę żyć tak jak kiedyś, a nawet lepiej. Chcę pomóc ludziom, którzy nie są w stanie uzyskać wiarygodnych i podstawowych informacji, zorganizować codzienną pomoc, a tym samym ułatwić im życie. Dlatego zgodziłam się pracować dla organizacji pozarządowej „Tenth of April” i Oxfam.

Ksenia: Kiedy moje miasto wróciło pod kontrolę rządową, powróciłam do rodzinnego miasta i zdałam sobie sprawę, że muszę pomagać ludziom w jak największym stopniu. Szczególnie posiadając zasoby, takie jak znajomość mojej populacji, wiedząc, jakie problemy występują w naszym mieście, wiedząc, czego doświadczyliśmy, było wiele zniszczeń.

„Chcę pomóc ludziom, którzy nie są w stanie uzyskać wiarygodnych i podstawowych informacji, zorganizować codzienną pomoc, a tym samym ułatwić im życie”. Olha

Ksenia: Kiedy moje miasto wróciło pod kontrolę rządu, musieliśmy w zupełnie nowy sposób włączyć mieszkańców w życie społeczne. Dzięki wsparciu Oxfam i TTA stworzyliśmy projekt społeczny skierowany do osób, które przyjechały do nas z Chersonia, a konkretnie z miasta Snihuriwka. W tym trudnym czasie potrzebowaliśmy pomieszczenia socjalnego, w którym prowadziliśmy wiele różnorodnych zajęć. Gdy ludzie wychodzą z zajęć, najcenniejszą rzeczą jest uzyskanie od nas informacji i wsparcia”.

„Wielu emerytów jest zbyt nieśmiały, aby zadawać pytania, rozmawiać o problemach lub udać się do rady sołectkiej. Przychodzą więc do mnie sami i zaczynają opowiadać o swoich pilnych potrzebach”. Ksenia

Tetiana Powiedz nam, co sądzą mieszkańcy gminy, w której mieszkasz, o tym, że mogą liczyć na osobę wspomagającą z organizacji humanitarnej.

Kseniia Ludzie są zadowoleni.

Natalia Ludzie sami dzwonią, zadają pytania. Gdy spotykają nas na ulicy, mogą podejść i porozmawiać.

Olha Myślę, że dzieje się tak dlatego, że nas znają. Mieszkamy obok nich i rozumiemy ich problemy lepiej niż ktokolwiek inny.

Tetiana Powiedz mi proszę, w jaki sposób wolontariat na tym stanowisku wpłynął na ciebie?

Olha Pomagając innym, pomagam sobie! Dzięki temu czuję się lepiej. I prawdopodobnie sprawia, że czuję się silniejsza.

Natalia Zdajemy sobie sprawę, że odgrywamy określoną rolę, jak trybik w większym mechanizmie. Uczestnictwo w tym małym zwycięstwie, pomaganie ludziom, jest dla nas najważniejsze.

Kseniia Cóż, chcę powiedzieć, że zawsze byłam aktywna w mojej gminie. Jestem nauczycielką i zawsze jesteśmy bardzo aktywni, więc praca przychodzi mi z łatwością. Czuję nawet, że to jest część mnie i wiesz, gdy pomagasz ludziom, dostajesz skrzydeł i to jest naprawdę cudowne.

*Imiona zmienione w celu ochrony tożsamości

Organizacja wsparcia na rzecz społeczności romskich na Ukrainie

Od pierwszego dnia konfliktu na Ukrainie organizacja „Voice of Romni” aktywnie poszukiwała sposobów na zaspokojenie pilnych potrzeb humanitarnych społeczności romskich i osób, które cierpią z powodu skutków wojny. Od początku wojny organizacja zapewniała pomoc humanitarną Romom zamieszkującym regiony Zaporozża, Dniepropietrowska i Charkowa.

Głównym podmiotem zainteresowania organizacji, jak również projektu, są społeczności romskie. Zespół Voice of Romni sam składa się z przedstawicieli społeczności romskiej, co oznacza, że organizacja ma bezpośredni dostęp do

społeczności i może zapewnić wsparcie najbardziej potrzebującym rodzinom.

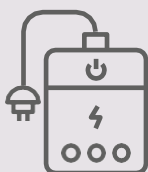
„Voice of Romni” to ukraińska organizacja pozarządowa, której misją jest promowanie równości płci, wzmocnienie pozycji społecznej i ekonomicznej kobiet i dziewcząt, w tym należących do grup szczególnie wrażliwych (np. romskich kobiet i dziewcząt, przesiedleńców wewnętrznych, kobiet i dziewcząt z obszarów wiejskich, kobiet i dziewcząt niepełnosprawnych). Przed wojną organizacja pracowała nad stworzeniem warunków do samorealizacji i bezpieczeństwa ekonomicznego kobiet romskich.

Irina, lat 63 i Mira, lat 27 mieszkają z pięcioma innymi członkami rodziny w małym wynajętym domu w mołdawskiej wiosce, po ucieczce z rodzinnej Odessy. Ich imiona zostały zmienione w celu ochrony tożsamości. Zdjęcie: Lottie Stevenson/Oxfam

2 658 osób uzyskało wsparcie w postaci zestawów żywnościowych/higienicznych

1 053 osoby uzyskały wsparcie dzięki rozprowadzaniu powerbanków

„Ostatni ogólnoukraiński spis ludności przeprowadzony w 2001 roku wykazał, że 47 587 osób identyfikowało się jako Romowie (Państwowy Komitet Statystyczny Ukrainy, 2001). Dane te są jednak nieaktualne i mogą nie odzwierciedlać dokładnie sytuacji nawet w 2001 roku, ponieważ duża część populacji romskiej prawdopodobnie nie została uwzględniona w spisie z powodu braku dokumentów tożsamości, nieobecności w miejscu zamieszkania lub strachu przed uczestnictwem z powodu domniemanej dyskryminacji i negatywnych konsekwencji”.

[Further into the Margins⁴](#): A regional report on Roma communities displaced by the Ukraine crisis. (Oxfam)

Dzięki wsparciu Oxfam, organizacja wsparła najbardziej narażone społeczności romskie mieszkające we wschodnich regionach w pobliżu linii frontu, w Charkowie, Zaporoziu i Dniepropietrowsku, którym zapewniono pomoc zimową, głównie w postaci drewna opałowego, powerbanków i ciepłych koców. Jednocześnie zapewniono dostawy żywności i zestawów higienicznych dla najbardziej narażonych romskich gospodarstw domowych w obwodzie charkowskim i dniepropietrowskim.

W sierpniu 2023 r. organizacja uruchomiła inicjatywę wsparcia w zakresie przywrócenia środków do życia dla 15 lokalnych przedsiębiorców romskich w Charkowie, Zaporoziu i Dniepropietrowsku, których działalność gospodarcza lub generująca dochód została dotknięta wojną.

„Wojna, jak każdy kryzys, nasila dyskryminację. Romskie kobiety, które próbowały się ewakuować, doświadczyły dyskryminacji na granicy. A te, które pozostały, obawiały się, że nie zostaną wpuszczone do schronisk. Rodziny romskie spotkały się z odmową pomocy humanitarnej i osiedlenia się w schroniskach. W międzyczasie nasza infolinia pomocy humanitarnej otrzymała telefony oskarżające nas o „okradanie ukraińskiego społeczeństwa poprzez udzielanie pomocy Romom”. Głos prezydenta Romni podczas konferencji Book Arsenal, w Kijowie 24 czerwca

OPIEKA NAD UCHODźCAMI

Od czasu eskalacji wojny w lutym 2022 r. na całym świecie odnotowano ponad 6,2 miliona uchodźców z Ukrainy, z czego 5,8 miliona zarejestrowano w Europie w sierpniu. Osoby przesiedlone w wyniku konfliktu często wymagają natychmiastowego wsparcia, aby uzyskać dostęp do mieszkań, edukacji i usług medycznych, a jednocześnie borykają się z niepewnością co do swojej przyszłości.

Podczas gdy liczba uchodźców z Ukrainy, przebywających w Europie, pozostaje wysoka, zmieniają się kierunki migracji, długość pobytu i decyzje o dalszej migracji, w miarę trwania wojny na Ukrainie. Liczbę uchodźców, którzy powrócili na Ukrainę szacuje się na około 1 milion, przy czym wielu z nich przemieszcza się z Ukrainy w sposób nieregularny.

Wielu uchodźców, którzy uciekli do sąsiednich krajów, niekoniecznie pozostało w tym samym miejscu.

Na przykład w Mołdawii zaledwie około 90 000 z 590 000 uchodźców zarejestrowanych w tym kraju od lutego 2022 roku pozostało w kraju. Wielu z nich wróciło na Ukrainę lub udało się do innych miejsc w Europie, często po to, by dotrzeć bliżej członków swojej rodziny lub społeczności.

Większość uchodźców, którzy osiedlili się w krajach sąsiednich, złożyła wnioski o azyl lub tymczasową ochronę. W marcu 2022 r. UE uruchomiła dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony, która zapewniła osobom uciekającym przed kryzysem na Ukrainie szereg podstawowych praw we wszystkich krajach UE. Przy wsparciu rządów krajowych umożliwiło to uchodźcom dostęp do tymczasowego pobytu, zatrudnienia, zakwaterowania, pomocy medycznej i opieki społecznej oraz edukacji dla dzieci.

Natalia (19) z mniejszości romskiej znalazła schronienie w ośrodku dla uchodźców na granicy Polski i Ukrainy wraz z synem.
Zdjęcie: Tineke D'haese/Oxfam

Pod koniec sierpnia 2023 r. ponad 4,15 mln osób znajdowało się pod tymczasową ochroną w UE, z czego 960 550 w samej Polsce.

Od lutego 2022 r. organizacja Oxfam współpracowała z 27 partnerami w Polsce, Rumunii i Mołdawii, wspierając uchodźców w dostępie do niezbędnej pomocy humanitarnej.

Naszym priorytetem są partnerstwa z organizacjami, które pracują bezpośrednio ze społecznościami zmarginalizowanymi, które często napotykają dodatkowe bariery w dostępie do pomocy.

Organizacja Oxfam skupiła się na zaspokajaniu najpilniejszych potrzeb społeczności dotkniętych kryzysem na Ukrainie oraz na dbaniu o pełne poszanowanie i przestrzeganie ich praw. Ścisłe

współpracowaliśmy z organizacjami zajmującymi się prawami kobiet, organizacjami LGBTQIA+ i organizacjami romskimi, starając się zapewnić, że grupy te nie zostaną pominięte w działaniach na rzecz uchodźców.

W Polsce nadal koncentrujemy się na wsparciu dla uchodźców, którzy napotykają dodatkowe bariery w dostępie do niezbędnych usług. Trudno jest ustalić pełny zakres tych barier, ponieważ często grupy marginalizowane pozostają na marginesie i nie figurują w oficjalnych statystykach, ale dzięki ścisłej współpracy z naszymi lokalnymi partnerami jesteśmy w stanie zidentyfikować niektóre grupy osób, które potrzebują dodatkowej pomocy.

Na przykład zarówno uchodźcy LGBTQIA+, jak i uchodźcy romscy w Polsce zgłaszali, że próbując uzyskać wsparcie, często spotykają się z dyskryminacją lub stwierdzają, że system nie jest dostosowany do ich potrzeb. Współpracując z organizacjami prowadzonymi przez osoby z tych społeczności i na ich rzecz, możemy skuteczniej tworzyć więzi oparte na zaufaniu, aby zrozumieć te wyzwania i stawić im czoła. Ponadto wspomagamy te organizacje w nagłaśnianiu spraw osób, które zbyt często spychane są na margines.

„Z biegiem czasu proporcje świadczonych przez nas usług zmieniały się, stosownie do potrzeb osób, z którymi pracujemy, na rzecz działań związanych z adaptacją. Było to możliwe dzięki wsparciu, jakie otrzymaliśmy od organizacji Oxfam, dzięki której w sierpniu 2022 r. otworzyliśmy Centrum Społeczności Romskiej w Warszawie, które stało się głównym ośrodkiem prowadzonych przez nas działań”.

Fundacja W Stronę Dialogu

Rumunia i Mołdawia

W Rumunii i Mołdawii, dzięki naszej współpracy z 13 lokalnymi partnerami, udało nam się zapewnić pomoc pieniężną, a także wsparcie w dostępie do zakwaterowania i usług ochronnych. Nasz partner eLiberare ocenił podatność na zagrożenia 3000 Ukraińców w Rumunii, w celu zapewnienia im zindywidualizowanego planu bezpieczeństwa od przeszkolonego specjalisty. Aby ułatwić reagowanie na potrzeby grup uchodźców znajdujących się w trudnej sytuacji, organizacja eLiberare przeprowadziła również szkolenie dla 24 organizacji oddolnych w zakresie wczesnego wykrywania handlu ludźmi i podejścia uwzględniającego traumę.

Ponieważ uchodźcy przenieśli się do innych krajów w Europie, a systemy ochrony socjalnej zaczęły

zastępować natychmiastową pomoc humanitarną w reagowaniu na potrzeby uchodźców, którzy pozostali, organizacja Oxfam przyjęła decyzję o ocenie swojej roli w Rumunii i Mołdawii. W oparciu o tę ocenę i w porozumieniu z naszymi partnerami podjęliśmy decyzję o wycofaniu się z naszych programów w tych krajach i, w oparciu o istniejące działania, skoncentrowaniu wysiłków na zwiększeniu wsparcia dla dotkniętych społeczności na Ukrainie i większej populacji uchodźców w Polsce.

Od momentu naszego odpowiedzialnego wyjścia, organizacja Oxfam utrzymuje kontakt z partnerami w Rumunii i Mołdawii i nadal szuka sposobów na tworzenie powiązań, które wspierają ich misję.

Anastazja z dziećmi w ośrodku dla uchodźców. Zdjęcie: Pablo Tosco/Oxfam

Sytuacja humanitarna na granicy polsko-białoruskiej

W 2021 r. na granicy polsko-białoruskiej rozpoczął się kryzys humanitarny. Setki osób - często z krajów dotkniętych konfliktami, takich jak Syria, Afganistan i Somalia - spotkało się z odmową, przemocą i nadużyciami podczas próby przekroczenia granicy. Wiele osób, które próbowały przekroczyć granicę, zginęło lub zaginęło w Puszczy Białowieskiej.

W ciągu ostatnich dwóch lat stale pojawiały się doniesienia o bardzo niepokojących incydentach z użyciem przemocy przez straż graniczną, czasami z udziałem grup szczególnie wrażliwych, w tym dzieci, osób starszych i kobiet w ciąży. Istnieje desperacka potrzeba zapewnienia żywności,

pomocy medycznej i innych środków ratujących życie osobom przekraczającym granicę, ale polski rząd wciąż odmawia grupom humanitarnym dostępu do strefy stanu wyjątkowego, w pobliżu której ludzie są najbardziej zagrożeni. Mimo to grupy aktywistów i wolontariuszy ryzykują zarzuty karne, aby odnaleźć i wesprzeć osoby potrzebujące pomocy. Jako organizacja humanitarna, która już reaguje na kryzys humanitarny na granicy z Polską i Ukrainą, zdajemy sobie sprawę, jak ważne jest zapewnienie pomocy w przypadku innego kryzysu humanitarnego, który ma miejsce w Polsce. Aktywnie badamy możliwości współpracy z organizacjami, które dostarczają bardzo potrzebną pomoc ludziom uwikłanym w ten kryzys.

Ukraińscy uchodźcy przybywają na stację kolejową Przemysł Główny w Polsce. Zdjęcie: JB Russell/Panos/Oxfam

Wspieranie społeczności LGBTQIA+

W Polsce organizacja Oxfam współpracuje z organizacją „Lambda Warszawa”, która od 1997 roku aktywnie wspiera i kreuje pozytywny wizerunek społeczności LGBTQIA+ w Polsce. Kiedy rozpoczęła się wojna, do organizacji zaczęły napływać prośby o pomoc od społeczności LGBTQIA+ na Ukrainie.

„Lambda Warszawa” była już dobrze znana ze względu na dziesięciolecia doświadczenia i solidne sieci kontaktów na Ukrainie, a wielu uchodźców LGBTQIA+ na granicy polsko-ukraińskiej otrzymywało informacje o tym, jak skontaktować się z tą organizacją.

Społeczności queer brakuje odpowiednio dostosowanych usług i często spotyka się ona z dyskryminacją w schroniskach i innych podstawowych usługach. W odpowiedzi organizacja Lambda Warszawa postanowiła stworzyć bezpieczną przestrzeń, w której ludzie mogliby uzyskać dostęp do odpowiednich, indywidualnie dostosowanych informacji i nawiązywać kontakty towarzyskie na zasadach

wolnych od dyskryminacji.

Stworzono bezpieczną przestrzeń, która połączyła społeczność, umożliwiając ludziom nawiązywanie kontaktów, naukę języka polskiego i dostęp do szeregu form wsparcia, które zaspokajają złożone i przenikające się wzajemnie potrzeby ludzi. Ośrodek oferuje szereg działań i rodzajów wsparcia, w tym w zakresie zdrowia psychicznego, wsparcia prawnego, potrzeb szkoleniowych i pomocy w znalezieniu pracy. Osoby w potrzebie mają również możliwość zatrudnienia w tym miejscu, na przykład jako fryzjerzy, gdzie mogą budować nową bazę klientów.

„Ludzie są zachwyceni, ponieważ mogą nie tylko wykonywać pracę za przyzwoite wynagrodzenie, ale także cieszyć się bezpiecznym miejscem, w którym mogą być częścią większej społeczności”.

Ponadto – jak mówią – „wnętrze jest przytulne” i „wspaniale jest spędzać czas z ludźmi, którzy mają podobne doświadczenia do naszych”.

Punkty poboru wody Oxfam w Mikołajowie na Ukrainie. Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

1 194 osób, które ukończyły szkolenia z zakresu asertywności, samorozwoju i pracy zespołowej

„Zauważyliśmy wzrost liczby uchodźców LGBTQIA+, którzy odwiedzają centrum społeczności - w weekendy, a także w godzinach pracy. Liczby te zaskakują pozytywnie, ale też pokazują, jak duże jest zapotrzebowanie na bezpieczne schronienie. Schemat weekendowych spotkań jest niezmienny – ludzie gromadzą się, grają w gry planszowe, prowadzą ożywione dyskusje – ale co najważniejsze: spędzają czas w BEZPIECZNYM MIEJSCU, w którym mogą czuć się sobą i prawdopodobnie jest to JEDYNE miejsce, w którym mają szansę spędzić wspólnie czas w gronie podobnych sobie osób”.

Lambda Warszawa

Ośrodek jest ważnym miejscem spotkań osób LGBTQIA+ z Polski i Ukrainy. Ze względu na powszechną dyskryminację w Polsce, wiele z tych osób cierpi na depresję i doświadcza izolacji. Ten wspólny czas pozwala uczestnikom odnaleźć społeczność i budować ją, a także wspierać ich zdrowie psychiczne. Lambda Warszawa umożliwiła ponad 90 uczestnikom dostęp do informacji i innych istotnych usług, które zapewniają godność społeczności, w tym do służby zdrowia, która traktuje osoby transpłciowe i niebinarne z szacunkiem.

„Ośrodek funkcjonuje dobrze, zgłaszają się do nas klienci (głównie osoby ze społeczności LGBTQIA+). Co ważne, osoby nieprzystosowane płciowo i te, które były świadkami przejawów homo-, bi- i transfobii, zyskały bezpieczne miejsce do pracy, w którym nie muszą udawać kogoś, kim nie są - mogą być sobą”.

Lambda Warszawa

Wspieranie społeczności romskich

Społeczności romskie na Ukrainie borykają się z utrzymującymi się nierównościami, dyskryminacją i marginalizacją. Badania wykazały, że dyskryminacja znacząco wpływa na dostęp społeczności romskich do środków ochrony, podstawowych usług i ogólnego dobrobytu zarówno w przypadku przesiedleńców na Ukrainie, jak i uchodźców w innych krajach.

Fundacja W Stronę Dialogu jest organizacją romską działającą na rzecz integracji i podnoszenia świadomości związanej z kwestiami romskimi w Polsce.

Prowadzi ośrodek społeczny, który stanowi centrum wszystkich jej działań, wspierając dobrostan społeczności romskiej. Prowadzone działania pozwalają im zdobywać nowe umiejętności, odkrywać i rozwijać swoje talenty, budując w ten sposób poczucie sprawczości i pewności siebie. Jest to miejsce, do którego

członkowie społeczności romskiej mogą przychodzić, prosić o pomoc lub po prostu porozmawiać bez obawy, że zostaną potraktowani gorzej, zignorowani lub zdyskryminowani ze względu na swoje pochodzenie etniczne.

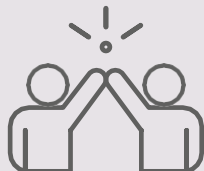
Fundacja W Stronę Dialogu przeprowadziła mentoring i warsztaty z udziałem członków polskiej społeczności romskiej i aktywistów pracujących ze społecznościami romskimi z myślą o wspieraniu spójności społecznej. Mentorzy zachęcają uczestników do podejmowania nowych aktywności, które pomogą im lepiej funkcjonować, takich jak kurs prawa jazdy, uzupełnienie wykształcenia, nauka języka polskiego. Mentorzy odgrywają znaczącą rolę w motywowaniu swoich podopiecznych, zapewniając im wsparcie emocjonalne i pomagając w podejmowaniu ważnych decyzji. Taka pomoc jest bardzo ważna, ponieważ w przypadku Romów często trudno jest zdobyć zaufanie, które posiadają mentorzy.

Katya wraz z dwójką dzieci uciekła z Chersonia i obecnie mieszka w Bukareszcie w Rumunii.
Zdjęcie: Pablo Tosco/Oxfam.

140 ukraińskich Romów otrzymało pomoc asystentów społecznych i kulturalno-edukacyjnych.

126 ukraińskich Romów wzięło udział w wydarzeniach i działaniach na rzecz budowania spójności społecznej.

Z inicjatywy jednej z migrantek, zatrudnionej obecnie przez organizację jako mentorka, rozpoczęto również lekcje języka i kultury romskiej, przeznaczone dla osób ze społeczności romskiej, które nie mówią po romsku (niektórzy Romowie z Zakarpacia) oraz dla każdej osoby, która chce dowiedzieć się więcej o swojej kulturze. Lepsze poznanie własnego dziedzictwa kulturowego ma znaczenie dla poczucia przynależności i dumy z własnego pochodzenia, co niewątpliwie wpływa na samopoczucie samych zainteresowanych.

„Osoby, z którymi pracowaliśmy, doceniają wsparcie, jakie otrzymały w Polsce za pośrednictwem naszej organizacji. Często zwracają uwagę, że ta pomoc ma dla nich tak duże znaczenie, ponieważ często po raz pierwszy w życiu ktoś się o nich zatroszczył, ktoś potraktował ich podmiotowo, a nie jedynie jako problem społeczny”.
Fundacja W Stronę Dialogu

„W ciągu ostatniego roku nasza organizacja, a także jej obszar pracy, przeszły bardzo znaczącą transformację. Przed wybuchem wojny byliśmy niewielką organizacją, która choć działała na rzecz społeczności romskiej od dziesięciu lat, nigdy wcześniej nie była zaangażowana w pomoc humanitarną ani wsparcie uchodźców. Sytuacja ta zmieniła się diametralnie po wybuchu wojny na Ukrainie. Jako organizacja prowadząca działania mające na celu przeciwdziałanie marginalizacji społeczności romskiej w Polsce, nie mogliśmy pozostać obojętni na bardzo liczne przypadki dyskryminacji ukraińskich uchodźców pochodzenia romskiego, dlatego zdecydowaliśmy się rozszerzyć profil naszej działalności o działania wspierające tę mniejszość etniczną wśród ukraińskich uchodźców”.

Fundacja W Stronę Dialogu

PARTNERZY OXFAM NA UKRAINIE, W POLSCE, RUMUNII I MOŁDAWII

Od lutego 2022 r. do sierpnia 2023 r. organizacja Oxfam współpracowała z 39 partnerami. Więcej informacji o tych organizacjach można znaleźć w tej sekcji.

UKRAINE

Women's Consortium of Ukraine (WCU)

WCU zrzesza 45 kobiecych organizacji pozarządowych i liczy 15 oddziałów na Ukrainie. Odgrywa rolę koordynatora w inicjatywach rzeczniczych, szkoleniowych i edukacyjnych mających na celu promowanie zasad równych szans dla kobiet i mężczyzn, a także praw dziecka w tym kraju.

Rural Women Business Network (RWBN)

Celem RWBN jest ochrona praw i interesów kobiet wiejskich, promowanie ich upodmiotowienia, równego udziału w życiu gospodarczym, przywództwa, dostępu do edukacji i opieki zdrowotnej oraz udziału w procesach decyzyjnych władz lokalnych.

Caritas Odesa

Caritas Odessa jest ukraińskim członkiem organizacji Caritas Internationalis i Caritas Europe. Posiada ponad 30 oddziałów w kraju, a jej celem jest niesienie pomocy najbardziej potrzebującym, niezależnie od ich pochodzenia etnicznego, narodowości, religii, statusu społecznego lub innych cech.

Gay Alliance Ukraine (GAU)

Głównym celem Gay Alliance Ukraine jest podnoszenie poziomu tolerancji w ukraińskim społeczeństwie, promowanie pełnej realizacji praw człowieka dla społeczności LGBTQI+ na Ukrainie i poza nią, a także promowanie ustanowienia równości wszystkich ludzi i poszanowania ich wolności.

The Tenth of April ("Desyate Kvitnya")

Misją stowarzyszenia The Tenth of April jest zagwarantowanie praw wszystkim potrzebującym oraz zapewnienie przestrzegania przepisów i zobowiązań międzynarodowych. Organizacja zapewnia bezpłatną pomoc prawną uchodźcom i osobom ubiegającym się o azyl, we współpracy z UNHCR, a także wsparcie psychospołeczne i dotacje pieniężne dla osób, których bezpieczeństwo jest zagrożone.

Because We Can, Anika Foundation and Rebuild Makariv to

organizacje społeczne zapewniające wsparcie osobom bezpośrednio dotkniętym wojną w regionach Czernihowa i Makarowa. Pomagają one w sprzątanii ruin zniszczonych lub poważnie uszkodzonych domów, odbudowie budynków, naprawie dachów i montażu okien, a także zapewniają rodzinom w trudnych warunkach wszelkie środki niezbędne do przetrwania zimy.

Rokada to organizacja zaangażowana we wspieranie uchodźców i osób ubiegających się o azyl, a od lutego 2022 r. rozszerzyła zakres wsparcia na przesiedleńców i inną ludność dotkniętą konfliktem. Świadczy integracyjne usługi socjalne i inne usługi ochronne, prowadzi działania na rzecz zaangażowania społeczności, zaspokajają podstawowe potrzeby i zapewnia schronienie.

Peaceful Heaven of Kharkiv to organizacja wspierająca osoby potrzebujące w mieście Charków i obwodzie charkowskim poprzez dostarczanie zestawów higienicznych, żywności i artykułów nieżywnościowych oraz gorących posiłków. Organizacja prowadzi cztery ośrodki humanitarne, w których zapewnia również pomoc psychospołeczną i inne istotne usługi, takie jak ciepłe miejsca w zimie dla osób poszkodowanych na skutek zniszczenia infrastruktury.

Ecoclub

Organizacja została założona w 1998 roku. Jej misją jest budowanie bezpiecznego środowiska poprzez wpływanie na politykę i wzmocnianie społeczności. Ich podejście opiera się na edukacji ludzi, mającej na celu zachowanie i zminimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko, przy jednoczesnym dbaniu o współczesność i przyszłość ludzkości.

SpivDiia

Celem Fundacji jest świadczenie pomocy charytatywnej osobom fizycznym, społecznościom lokalnym, organizacjom non-profit, a także podmiotom prawa prywatnego w określonych obszarach, a także rozwój i wspieranie tych obszarów we wspólnym interesie, co ma pomóc osobom potrzebującym i zmagającym się z trudnościami małym firmom w osiągnięciu samowystarczalności.

Eleos

Misją ELEOS-UKRAINE jest służenie społeczeństwu, a mianowicie pomaganie osobom potrzebującym wsparcia. Ich główne obszary wsparcia obejmują zaopatrywanie potrzebujących w żywność, odzież i ochronę, tworzenie godnych warunków życia dla wszystkich, wspieranie rozwoju duchowego ludzi, promowanie dostępu do edukacji, pracy, wysokiej jakości opieki medycznej, żywności, mieszkań i innych potrzeb.

Shchedryk

Organizacja Shchedryk została utworzona w celu zapewnienia pomocy ludności dotkniętej wojną w regionie. Sektory działalności obejmują bezpieczeństwo żywnościowe, wsparcie psychologiczne i prawne dla społecznie wrażliwych segmentów populacji. Zapewnia również wsparcie informacyjne dla firm.

Open Door Ukraine

Open Door Ukraine (ODU) została założona jako holenderska fundacja non-profit (stitching) w grudniu 2018 r. z myślą o zbliżeniu podmiotów i interesariuszy z Ukrainy i Holandii w celu promowania współpracy między ludźmi i organizacjami z obu krajów.

Voice of Romni

Association of Roma Women Voice of Romni jest organizacją pozarządową z siedzibą w Zaporozżu. Po wybuchu rosyjskiej inwazji na pełną skalę przeniosta się do Użhorodu. Nazwa organizacji odzwierciedla sam cel jej działalności: Słowo „Romni” oznacza „kobietę romską”, a zatem organizacja pracuje z kobietami pochodzenia romskiego.

POLSKA

Fundacja Centrum Badań Migracyjnych (Migrant Info Point - MIP)

Migrant Info Point to ośrodek udzielający informacji i pomocy imigrantom mieszkającym w Poznaniu i okolicach. MIP świadczy porady prawne, a także oferuje działania integracyjne, takie jak kursy języka polskiego, doradztwo zawodowe i szkolenia.

Stowarzyszenie Lepszy Świat (The Better World) Stowarzyszenie Lepszy Świat zajmuje się pomocą społeczną, edukacją i wolontariatem. Od 2013 roku angażuje się w działania pro-migracyjne, wspierając uchodźców w Polsce i na świecie.

Fundacja w Stronę Dialogu (Foundation Towards Dialogue)

Fundacja W Stronę Dialogu to organizacja romska działająca na rzecz integracji i podnoszenia świadomości związanej z problematyką romską. Pomaga Romom i innym marginalizowanym i wrażliwym grupom zagrożonym wykluczeniem oraz tworzy programy edukacyjne poświęcone mniejszościom.

Fundacja Feminoteka (Feminoteka Foundation) Feminoteka jest organizacją feministyczną i działającą na rzecz przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć.

Organizacja prowadzi telefon zaufania dla kobiet doświadczających przemocy, oferuje bezpłatne wsparcie prawne, psychologiczne i terapeutyczne oraz prowadzi kampanie na rzecz zmiany prawa i społeczeństwa. Prowadzi telefon zaufania dla kobiet doświadczających przemocy, oferuje bezpłatne wsparcie prawne, psychologiczne i terapeutyczne oraz prowadzi kampanie na rzecz zmiany prawa i przemian w społeczeństwie.

Ukraiński Dom w Przemysłu

Ukraiński Dom wspiera integrację migrantów z polskim społeczeństwem. Działa na rzecz zachowania tożsamości kulturowej mniejszości ukraińskiej, promuje kulturę ukraińską, organizuje szkolenia językowe i udziela wsparcia prawnego Ukraińcom przybywającym do Polski.

Fundacja Aktywizacji i Integracji

FAI jest członkiem federacji organizacji, która działa na rzecz integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osób niepełnosprawnych, seniorów, osób zagrożonych bezdomnością) oraz zajmuje się kwestią bezdomności uchodźców.

Stowarzyszenie Lambda Warszawa (Lambda Warsaw Association)

Stowarzyszenie Lambda Warszawa działa na rzecz wspierania i kreowania pozytywnego wizerunku społeczności LGBTQIA+ w Polsce od 1997 roku. Pracuje nad zapewnieniem ukraińskim uchodźcom LGBTQIA+ bezpiecznej przestrzeni do pracy i rozwoju w ramach zintegrowanego programu wsparcia.

Homo Faber Association

Homo Faber to organizacja praw człowieka specjalizująca się w przeciwdziałaniu dyskryminacji i integracji migrantów. Realizuje dwa główne programy, które koncentrują się na udzielaniu porad prawnych migrantom i osobom ubiegającym się o azyl oraz integracji migrantów w Lublinie.

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (SIP)

SIP jest organizacją działającą na rzecz praw człowieka, która wspiera uchodźców i migrantów, w tym osoby przetrzymywane w ośrodkach detencyjnych. Udziela pomocy prawnej i porad oraz działa na rzecz spójności społecznej poprzez promowanie równości wszystkich ludzi wobec prawa.

Konsorcjum Migracyjne

Konsorcjum Migracyjne to grupa 9 organizacji wspierających imigrantów i uchodźców w różnych regionach Polski, udzielających wsparcia prawnego i integracyjnego, prowadzących działania rzecznicze i kampanie społeczne.

RUMUNIA

Stowarzyszenie **eLiberare** zajmuje się działaniami związanymi z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi, wczesnym wykrywaniem tego procederu i podnoszeniem świadomości na jego temat. Pomaga budować zdolności władz lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi i reagowania na takie przypadki.

Rumuński Instytut Działań na rzecz Pokoju, Szkoleń i Badań (PATRIR) jest jednym z wiodących ośrodków wiedzy specjalistycznej w zakresie budowania pokoju i edukacji na rzecz pokoju oraz zajmuje się doradztwem, szkoleniami i zapobieganiem przemocą ze względu na płeć i handlowi ludźmi.

Carusel jest organizacją działającą na rzecz praw człowieka, której celem jest wspieranie osób najbardziej narażonych na wykluczenie, udzielanie im zarówno natychmiastowego, jak i długoterminowego wsparcia, wyrównywanie ich szans i uwidacznianie ich w społeczeństwie.

easyECO to inkluzywna i feministyczna organizacja zwalczająca wszelkie formy wykluczenia i dyskryminacji oraz skupiająca się na zaspokajaniu potrzeb kobiet, Romów i osób LGBTQIA+ oraz społeczności zamieszkujących ośrodki państwowe.

Rumuńska Federacja Fundacji Społecznych (FFCR) ma na celu przyczynienie się do rozwijania społecznej odpowiedzialności zbiorowej w Rumunii i wspieranie reakcji na uchodźców poprzez szereg działań promujących spójność społeczną, edukację i bezpieczeństwo żywnościowe (zajęcia językowe, warsztaty, imprezy otwarte itp.).

Federacja Rumuńskich Organizacji Pozarządowych (FONSS) FONNS świadczy usługi socjalne na rzecz grup znajdujących się w trudnej sytuacji. Trzydzieści jeden z 44 organizacji członkowskich angażuje się bezpośrednio we wspieranie uchodźców w ramach różnych działań, w tym poprzez zarządzanie i świadczenie usług w dużych ośrodkach przejściowych, a także tworzenie wyspecjalizowanych ośrodków dla osób niepełnosprawnych, cierpiących na choroby przewlekłe i autyzm.

Konsorcjum FEM (Centrul Filia, MozaiQ, E-Romnja) Centrul Filia to feministyczna organizacja pozarządowa zajmująca się rzecznictwem, badaniami i aktywizmem w zakresie przemocy ze względu na płeć. MozaiQ to organizacja społeczna, której misją jest podnoszenie jakości życia osób LGBTQIA+ w Rumunii. E-Romnja to romska organizacja feministyczna, której misją jest promowanie i eksponowanie znaczenia romskich kobiet w społeczeństwie.

CLEAR Global CLEAR Global to organizacja non-profit wspierająca osoby potrzebujące w zakresie zdobywania istotnych informacji i komunikacji, niezależnie od języka, którym się posługują. CLEAR to skrót od słów: community (społeczność), language (język), engagement (zaangażowanie), accountability (rozliczalność) i reach (zasięg).

MOŁDAWIA

Centrum Prawa Kobiet (WLC)

Misją WLC jest promowanie równości płci oraz zapobieganie i zwalczanie przemocy ze względu na płeć w Mołdawii poprzez podnoszenie świadomości społecznej, budowanie potencjału odpowiednich podmiotów, świadczenie usług w zakresie pomocy i ochrony kobiet oraz prowadzenie badań i analiz.

Amici dei Bambini (AiBi)

Misją stowarzyszenia AiBi jest udzielanie wsparcia dzieciom porzuconym i promowanie prawa każdego dziecka do rodziny w drodze adopcji. W ciągu ostatnich 15 lat stowarzyszenie opracowywało programy społeczno-edukacyjne, które miały przyczynić się do ułatwień w przyjmowaniu dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji przez szkoły z internatem.

Centrul de Drept al Avocatilor (CDA – Centrum Prawne Rzeczników)

Misją CDA jest promowanie poszanowania podstawowych praw i wolności osób ubiegających się o azyl, beneficjentów ochrony międzynarodowej, bezpaństwowców, osób zagrożonych bezpaństwowością oraz cudzoziemców w potrzebie (w tym cudzoziemców przebywających w ośrodkach zamkniętych).

La Strada

La Strada to pozarządowa organizacja praw człowieka, która wspiera prawa kobiet i dzieci do wolności od przemocy poprzez prowadzenie badań, ekspertyzy prawne, doradztwo i reprezentację, programy budowania potencjału i opracowywanie zestawów narzędzi, ze szczególnym uwzględnieniem strategii przeciwdziałania handlowi ludźmi w Mołdawii.

Y-PEER Moldova

Y-PEER Mołdawia jest organizacją młodzieżową i mołdawskim członkiem globalnej sieci Y-PEER.

Jej misją jest promowanie edukacji zdrowotnej młodzieży, w szczególności edukacji w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, umiejętności przywódczych młodzieży i globalnej edukacji obywatelskiej, skierowanej zarówno do wiejskiej społeczności mołdawskiej, jak i młodzieży uchodźczej z Ukrainy.

Przypisy

¹ Szacowany łączny zasięg wsparcia ze strony programu Oxfam Ukraine Response. Ze względu na ograniczenia operacyjne nie można było usunąć marginalnych podwójnych liczb odbiorców. Chociaż dłożono wszelkich starań, aby zapewnić weryfikację wszystkich informacji statystycznych, dane liczbowe mają charakter szacunkowy. Triangulacja informacji i źródeł odbywa się w sposób ciągły. W związku z tym mogą wystąpić zmiany danych liczbowych, włącznie ze zmianami z mocą wsteczną.

² 0,1% osób zidentyfikowanych jako niebinarne w danych pierwotnych zebranych przez 8 naszych partnerów. Odpowiada to liczbie 2 811 osób

³ Dane dotyczące Ukrainy obejmują również osoby, do których udało się dotrzeć w ramach partnerstw z Bank Lviv, NRC, ACF, HEKS/EPER i PIN.

⁴ <https://www.oxfam.org/en/research/further-margins-regional-report>

© Oxfam International January 2024

Zdjęcie na okładce:

Jadalnia i pokój rekreacyjny w ośrodku dla uchodźców, Bukareszt, Rumunia.

Zdjęcie: Pablo Tosco/Oxfam

Strona 8: Organizacja Rural Women's Business Network, partner Oxfam Partner w Odessie na Ukrainie, chroni prawa i interesy kobiet mieszkających na wsi.

Zdjęcie: Kieran Doherty/Oxfam

Ta strona: Julia i jej dzieci na przyjęciu Hallo Kijowska w Korczowej, Polska.

Zdjęcie: JB Russell/Panos/Oxfam

OXFAM